

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Veaceslav Negru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală privindul pe

COLESNICOV Oleg Xxxxxx, *născut la xx
xxxxx xxxxx în r-nul Xxxxxx, domiciliat în mun. Xxxxxx,
str. Xxxxxx x, ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.07.2019 – 14.10.2019;

Instanța de apel: 04.11.2019 – 03.06.2020;

Instanța de recurs: 28.07.2020 – 19.08.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14 octombrie 2019, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Colesnicov Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 160 ore.

Conform art. 85 alin. (1) – (2), 84 alin. (2) Cod penal, prin cumul de sentințe, prin cumularea pedepsei stabilite prin sentința respectivă și partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 august 2018, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul

comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Din contul lui Colesnicov Oleg s-a încasat în beneficiul statului suma de 740 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Colesnicov Oleg Xxxxx la data de 09 mai 2019, realizând consecințele care pot surveni în rezultatul consumului de alcool și conducerii mijlocului de transport în starea respectivă care este privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, a consumat alcool, s-a urcat la volanul automobilului de model „Peugeot 605”, cu numărul de înmatriculare xx xx xxxx și deplasându-se pe str. Victoriei, în regiunea imobilului nr. xx, mun. Bălți, la ora 19.40, la aceeași dată, a fost stopat de către ofițerii de patrulare. În cadrul discuției cu conducătorul mijlocului de transport Colesnicov Oleg, avea o vorbire neclară, la întrebările angajaților poliției reacționa încetinit, din cavitatea bucală se simțea un miros puternic de alcool, în legătură cu ce, ultimului i-a fost propus de a fi supus testării alcoolscopice, de a petrece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de a i se recolta probele biologice de sânge în cadrul acestui examen medical. Ca rezultat, s-a stabilit că în aerul expirat de către ultimul, la data de 09 mai 2019, ora 20.03, se conține alcool în cantitate de 1,15 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod Penal se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

În atare situație, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201906P0221/201902D0987 din 18 mai 2019, în proba de sânge prezentată pe numele acestuia s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,67‰, echivalent a 2,67% g/l (data de 09.05.2019, ora prelevării 21.10), iar din punct de vedere teoretic, cet. Colesnicov Oleg Xxxxxx, la momentul stopării, la orele 19.40, 09.05.2019, putea avea o concentrație de alcool etilic în sânge de circa 2,86‰, echivalent a 2,86 g/l.

3. Împotriva sentinței a declarat apel și apel suplimentar procurorul în Procuratura mun. Bălți, Sergiu Marcauțan, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Colesnicov Oleg să îi fie aplicată pedeapsa de 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, pedeapsa complimentară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, să fie executată de sine stătător.

În motivarea apelului a invocat că:

- anterior inculpat a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 august 2018 și în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, la 160 ore muncă neremunerată în

folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar conform informației eliberată de Biroul de probațiune Bălți, acesta a executat integral pedeapsa de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității;

- inculpatul nu a tras concluziile de rigoare și la 09.05.2019 a comis o infracțiune analogică, știind cu certitudine că este privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, motiv pentru care în privința acestuia urmează a fi aplicată o pedeapsă privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, s-a admis apelul declarat, s-a casat sentința parțial, în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Colesnicov Oleg, s-a considerat vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, i-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, începând din 03 iunie 2020, cu luarea sub strajă din ședința de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Colesnicov Oleg, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia de a aplica în privința inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate.

Instanța de apel a reținut că este neîntemeiată și contradictorie materialelor cauzei constatarea instanței de fond că, ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborarea probelor, luând în considerație circumstanțele cauzei în cumulul lor, personalitatea inculpatului, *care se află la prima abatere de la Lege* și prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, urmează a fi stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, deși cauza a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul a recunoscut vinovăția și se căiește sincer de cele comise, nu este la evidența medicului narcolog și psihiatru (f.d. 43, 53), se evidențiază faptul că acesta nu se află la prima abatere, or, acesta anterior a fost condamnat de mai multe ori (f.d.40), ultima condamnare fiind prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22

august 2018, pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Totodată, deși a executat integral pedeapsa principală - munca neremunerată în folosul comunității stabilită prin sentința sus nominalizată, la momentul comiterii infracțiunii în cauză, avea neexecutată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 august 2018.

A reținut instanța de apel și faptul că, inculpatul a comis și o mulțime de contravenții (f.d. 39), majoritatea fiind din domeniul transportului.

Astfel, atitudinea de ignorare totală de către inculpat a respectului față de lege, indică asupra faptului, că pedeapsa aplicată acestuia pe cauza penală respectivă este una prea blândă în coraport cu fapta prejudiciabilă comisă și cu persoana acestuia și nu va atinge efectul scontat ca măsură de pedeapsă penală, fiind necesară stabilirea pedepsei cu închisoare, așa cum reeducarea inculpatului poate fi îndeplinită doar în condițiile izolării acestuia de societate.

Totodată, instanța de apel a menționat că instanța neîntemeiat a reținut în sarcina inculpatului circumstanța agravantă „*săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară*”, deoarece o asemenea circumstanță nu a fost inclusă în rechizitoriu, instanța nefiind în drept de a o reține conform prevederilor art. 77 Cod penal.

A reținut instanța de apel că potrivit certificatului eliberat (f.d.81), inculpatul Colesnicov Oleg a executat pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 august 2018, prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal urmând a fi aplicate doar în partea ce ține de pedeapsa complementară cumulând parțial pedeapsa sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport aplicată prin sentința din 22 august 2018.

Având în vedere că a fost exclusă circumstanța agravantă, neîntemeiat reținută de instanța de fond, instanța de apel a conchis că inculpatului urmează a-i stabili pedeapsa de 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă ce după părerea Colegiului va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea persoanei vinovate și va preveni săvârșirea de către vinovat a noi fapte penale.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Negru Veaceslav în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei penale, cu menținerea sentinței primei instanțe, sau pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 4 luni închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe

un termen de probă de 1 an.

În susținerea revendicărilor, recurentul menționează:

- instanța de apel a emis o decizie nefondată, pasibilă casării cu menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond sau aplicarea față de inculpatul Colesnicov Oleg a prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei date cu acordarea unui termen de proba de 1 an;

- la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont și de opinia acuzatorului de stat care a pledat de fapt pentru aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 de ore și ținând cont de faptul că Colesnicov Oleg a executat pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității stabilită prin sentința Judecătoriai Bălți, sediul Central din 22 august 2018, însă termenul pedepsei complementare nu a expirat, a dispus executarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, de sine stătător;

- inculpatul și-a recunoscut vina, a executat pedeapsa aplicată prin sentința din 22 august 2018, are un loc de munca neoficial și se căiește sincer de cele comise, garantând instanței de judecată că fizic are posibilitatea executării unei atare pedepse penale și dorește să execute aceasta pedeapsă în scopul corectării sale;

- *sentința instanței de fond este una legală și fondată;*

- în cazul în care instanța de recurs totuși va da o credibilitate apelurilor înaintate de către acuzatorul de stat și deciziei emise de către Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, solicită ca pedeapsa aplicată de către Curtea de Apel Bălți sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni să fie aplicată prin prisma art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării pedepsei date cu acordarea unui termen de probă de 1 an;

- *instanța de fond incorect a interpretat prevederile art. 61, 75 Cod penal, iar de către instanța de apel nu s-a ținut cont de prevederile art. 7 Cod penal.*

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului, avocatul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond sau aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră că instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază

sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că recurentul înaintează cerințe prin care solicită menținerea sentinței prin care în privința lui Colesnicov Oleg a fost aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată sau modificarea deciziei instanței de apel în latura pedepsei și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, solicitări care pe lângă faptul că sunt contradictorii, de fapt nici nu au fost motivate de către recurent, fiind neîntemeiate, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz, instanța de apel corect a reținut că inculpatul Colesnicov Oleg anterior fiind condamnat prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 22 august 2018 în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, nu a mers pe calea corijării și nu a tras concluziile de rigoare. Or, la nici un an de la condamnare acesta a comis din nou o infracțiune în domeniul transportului rutier.

Circumstanțele descrise mai sus, indică asupra faptului că aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în privința inculpatului nu și-a atins scopul

prevăzut de lege, ba mai mult l-a încurajat pe acesta să săvârșească o nouă infracțiune, motiv pentru care, Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanțelor inferioare, precum că scopul pedepsei penale de reeducare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, va putea fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate în privința acestuia.

La speță, Colegiul reiterează că, practica judiciară demonstrează că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, iar o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni cât și de prevenirea săvârșirii infracțiunilor .

Pe lângă aceasta, recursul apărării, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a

răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Veaceslav Negru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe Colesnicov Oleg Xxxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 septembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion